

GABON

DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: Nisan 2026

Raporu Hazırlayan: Librevil Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

Giriş	4
1. Ülke Pazarında Dayanımlı Tüketim Malları Sektörü	5
1.1 Dayanımlı Tüketim Malları Sektöründe Üretim	5
1.2 Ortalama Üretici Fiyatları	5
1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	5
1.4 Dayanımlı Tüketim Malları Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi.....	5
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti	6
2.1 Dayanımlı Tüketim Malları Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)	6
2.2 Dayanımlı Tüketim Malları Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2024) 7	7
3. Sektörde Ülkemizden İhracat	7
3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)	7
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş.....	8
4.1 Sektör için Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	8
4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı	8
4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK'lar ve İletişim Bilgileri	8
4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar.....	9
4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler	9
4.4 Sevk Öncesi İnceleme	10
4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri.....	10
4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri.....	10
4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	10
4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi	11
4.9 Sektörde Standartlar	11
4.10 Sektörde Etiketleme	12
4.11 Sektörde Ambalajlama	12
4.12 Lojistik.....	12
4.13 Dağıtım Kanalları	13
4.14 E-Ticaret.....	13
4.15 Tanıtım ve Pazarlama	13
4.16 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	13
4.17 Sektörde Vergiler.....	14
4.18 Tarife Dışı Engeller.....	14
5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar	15

6.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler	15
7.	Dayanıklı Tüketim Malları Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	16
8.	Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar	16
9.	Genel Değerlendirme	17
10.	Yararlı Adresler	18
11.	Kaynakça	18

Giriş

Bu rapor, Librevil Ticaret Müşavirliği tarafından Gabon dayanıklı tüketim malları pazarına ilişkin hazırlanmış bir pazar araştırmasıdır.

Rapor kapsamında dayanıklı tüketim malları sektörü; başlıca beyaz eşya, küçük ev aletleri, iklimlendirme cihazları, tüketici elektroniği ve mobilya ürünlerinden oluşacak şekilde ele alınmıştır. İncelenen GTİP fasılları şunlardır:

- 8418 – Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu cihazlar
- 8450 – Çamaşır makineleri
- 8451 – Kurutma makineleri
- 8422 – Bulaşık makineleri
- 8415 – Klima cihazları
- 8414 – Fan, aspiratör ve havalandırma cihazları
- 8508 – Elektrikli süpürgeler
- 8509 – Elektrikli küçük ev ve mutfak aletleri
- 8516 – Elektrikli ısıtıcılar ve diğer ev tipi elektrikli cihazlar
- 7321 – Gazlı ocaklar ve diğer pişirme ekipmanları
- 8528 – Televizyon ve monitörler
- 9401 – Oturma grupları (koltuk, kanepeler vb.)
- 9403 – Diğer mobilya ürünleri
- 9404 – Yatak, şilte ve yatak altyapıları

Gabon'da bu ürün gruplarında yerli üretim son derece sınırlı olup pazar büyük ölçüde ithalata dayanmaktadır. Artan şehirleşme, orta gelir grubunun genişlemesi ve modern yaşam tarzına yönelik talep, dayanıklı tüketim malları ithalatını sürekli kılan başlıca etkenlerdir.

Raporda Gabon'un ithalat yapısı ve tedarikçi ülkeler analiz edilmekte, Türkiye'nin mevcut konumu değerlendirilmekte, pazara giriş süreçleri, dağıtım kanalları ve mevzuata ilişkin temel bilgiler sunulmaktadır. Veriler ağırlıklı olarak 2024 ve 2025 yıllarına aittir.

Raporun hazırlanmasında önemli bir kısıt olarak belirtmek gerekir ki Gabon'a ilişkin istatistik veri, sektörel araştırma ve güvenilir yerel kaynak sayısı son derece sınırlıdır. Bu nedenle birçok bölümde nicel verilere yer verilememiş, ilgili tespitler saha gözlemleri ve mevcut uluslararası veri kaynaklarına dayandırılmıştır.

1. Ülke Pazarında Dayanıklı Tüketim Malları Sektörü

1.1 Dayanıklı Tüketim Malları Sektöründe Üretim

Gabon'da dayanıklı tüketim malları alanında yerli üretim yok denecek kadar sınırlıdır. Mobilya sektöründe küçük ve orta ölçekli atölyeler ahşap ve metal kullanarak basit oturma grupları, yatak altlıkları ve ofis mobilyaları üretmektedir; ancak bu üretim hem hacim hem kalite bakımından ithal ürünlerin gerisinde kalmaktadır. Beyaz eşya, elektronik ve küçük ev aletlerinde ise yerli üretimden söz etmek mümkün değildir; söz konusu ürünlerin tamamına yakını başta Çin, Fransa ve Türkiye olmak üzere çeşitli ülkelerden ithal edilmektedir.

Nkok Özel Ekonomik Bölgesi'nde montaj faaliyetlerine yönelik teşvikler bulunmakla birlikte, dayanıklı tüketim malları alanında henüz kayda değer bir üretim yatırımı hayata geçirilmemiştir.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Gabon'da yerli üretimin son derece sınırlı olması nedeniyle klasik anlamda üretici fiyatlarından söz etmek mümkün değildir. Piyasa fiyatları ağırlıklı olarak ithalat maliyetleri, gümrük vergileri, lojistik giderler ve dağıtım marjları tarafından şekillenmektedir. Uzun deniz yolu mesafesi ve sınırlı lojistik imkânlar, taşıma maliyetlerini belirleyici kılmakta; bu durum nihai fiyatların uluslararası piyasalara kıyasla daha yüksek oluşmasına yol açmaktadır.

Pazarda uygun fiyatlı ürünler ile orta-üst segment ürünler arasında belirgin bir ayrışma söz konusudur. Düşük fiyatlı segmentte Çin menşeli ürünler hâkimken, kalite ve marka tercihine dayanan segmentte Avrupa ve Türk ürünleri öne çıkmaktadır. Yerli mobilya üretiminde fiyatlar ithal ürünlere kıyasla daha düşük olabilmekle birlikte, tasarım ve çeşitlilik açısından ithal ürünler tercih edilmektedir.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Gabon'da dayanıklı tüketim malları kapsamında faaliyet gösteren kurumsal ölçekli yerli üretici firma bulunmamaktadır. Mevcut üretim faaliyetleri küçük ölçekli mobilya atölyeleriyle sınırlı kalmakta olup bu işletmeler genel iş dünyası yapıları içinde temsil edilmektedir.

Bu alanda öne çıkan iki kuruluş bulunmaktadır: Gabon Ticaret ve Sanayi Odası (CCAIMAG - Chambre de Commerce, d'Agriculture, d'Industrie, des Mines et de l'Artisanat du Gabon), ticaret, sanayi, tarım, madencilik ve el sanatları sektörlerini kapsayan çatı kuruluş niteliğindedir; yabancı firmalar için önemli bir ilk temas noktası işlevi görmektedir. Gabon İşletmeleri Federasyonu (FEG - Fédération des Entreprises du Gabon) ise özel sektörü temsil eden ve uluslararası iş birliklerini destekleyen ana federasyondur.

1.4 Dayanıklı Tüketim Malları Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Gabon'da dayanıklı tüketim mallarının dağıtım yapısı, ithalat ve perakende faaliyetlerinin büyük ölçüde aynı işletmeler bünyesinde yürütüldüğü bütünleşik bir görünüm sergilemektedir. İthalatçı firmalar ürünleri genellikle kendi mağazaları üzerinden nihai tüketiciye sunmakta; bu durum ayrı bir toptan satış kanalının belirginleşmesini sınırlamaktadır.

Sektörde ticari faaliyetlerin önemli bir bölümü Lübnan kökenli girişimciler tarafından yürütülmektedir. Bu işletmeler, uluslararası markaların bayilik veya dağıtım haklarını üstlenerek şehir merkezlerindeki büyük ölçekli mağazalarda belirleyici bir konum edinmiştir.

Ürün segmentasyonu açısından belirgin bir ayrışma söz konusudur: Kurumsal yapıya sahip büyük mağazalar markalı ve orta-üst segment ürünlere odaklanırken, küçük ölçekli işletmelerde ağırlıklı olarak Çin menşeli uygun fiyatlı ürünler yer almaktadır. Satışlar fiziksel mağazalar üzerinden gerçekleşmekte olup tüketicilerin ürünü yerinde görerek satın alma eğilimi yüksektir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2024 yılı verilerine göre Gabon'un dayanıklı tüketim malları ithalatı yaklaşık 151 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. İthalat, belirli ürün gruplarında yoğunlaşmakta olup iklimlendirme ve havalandırma ekipmanları, elektronik ürünler ve mobilya öne çıkan kalemler arasındadır. İthalatın yıllar itibarıyla artış eğilimi göstermesi, iç pazardaki talebin genişlediğine işaret etmektedir.

Gabon'un bu sektörde kayda değer bir ihracatı bulunmamaktadır. Mevcut sınırlı ihracat kalemleri düşük hacimli ve sektörü temsil etme gücü zayıf ürünlerden oluştuğundan ihracata ilişkin ayrıca veri sunulmamıştır.

2.1 Dayanıklı Tüketim Malları Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2024)

Sıra	Ülke	İthalat Değeri (Bin \$)	Pay (%)
1	Çin	79.775	52,7
2	Amerika Birleşik Devletleri	14.972	9,9
3	Fransa	10.888	7,2
4	Türkiye	8.443	5,6
5	Almanya	4.534	3,0
6	Singapur	1.708	1,1
7	Güney Afrika	1.530	1,0
8	Kore Cumhuriyeti	547	0,4
9	Malezya	730	0,5
10	Endonezya	411	0,3
	Toplam	151.297	100

Kaynak: Trademap,2026, Mirror Data

2024 yılı verileri incelendiğinde, Gabon'un dayanıklı tüketim malları ithalatında Çin'in açık ara lider konumda olduğu görülmektedir. Toplam ithalatın yarısından fazlasını tek başına karşılayan Çin, pazarda fiyat odaklı rekabetin belirleyici olduğunu göstermektedir. ABD ve Fransa'nın daha sınırlı paylarla üst sıralarda yer alması, bu ülkelerin daha çok belirli ürün gruplarında ve görece yüksek katma değerli segmentlerde konumlandığını düşündürmektedir. İthalatın büyük ölçüde az sayıda ülke üzerinde yoğunlaşması, pazarın tedarik açısından belirli ülkelere bağımlı bir yapı sergilediğine işaret etmektedir.

2.2 Dayanıklı Tüketim Malları Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (2024)

GTİP	Ürün Adı	Toplam İthalat (Bin \$)	Türkiye'den İthalat (Bin \$)	Türkiye Payı (%)
841480	Hava pompaları, kompresörler ve havalandırma sistemleri	17.566	57	0,3
841510	Klima cihazları	12.442	70	0,6
852872	Televizyonlar	11.921	0	0,0
841451	Elektrikli fanlar	10.743	0	0,0
841490	Kompresör ve fan parçaları	10.583	23	0,2
732111	Ev tipi pişirme cihazları	6.527	2.661	40,8
841830	Sandık tipi dondurucular	5.844	0	0,0
940320	Metal mobilyalar	5.369	289	5,4
940171	Metal iskeletli oturma grupları	5.255	0	0,0
940360	Ahşap mobilyalar	4.082	634	15,5

Kaynak: Trademap,2026

2024 yılı verileri incelendiğinde, Gabon'un dayanıklı tüketim malları ithalatının belirli ürün gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Özellikle iklimlendirme ve havalandırma ekipmanları (klima, fan, kompresör grupları) ile elektronik ürünler ve mobilya kalemleri öne çıkmaktadır. Bu durum, ülkenin iklim koşulları, şehirleşme süreci ve konut donanımına yönelik talep yapısıyla uyumlu bir görünüm arz etmektedir.

3. Sektörde Ülkemizden İhracat

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (1.000 \$)

Sıra	Gümrük Tarife Kodu	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	732111	Demir/Çelikten Yemek Pişirme Cihazları ve Tabak Isıtma Ocakları; Gaz Yakıtlı veya Hem Gaz Hem Diğer	2.649	3.589	2.918	2.661	3.645
2	940360	Ahşaptan Diğer Mobilyalar	456	487	630	634	1.007
3	841582	Bir Soğutucu Ünite İçeren Diğer Klima Cihazları	4	1	0	8	995
4	841869	Diğer Soğutucu veya Dondurucu Cihazlar	28	63	102	450	917
5	940161	Ahşap İskeletli Oturmaya Mahsus İçleri Doldurulmuş, Kaplanmış Diğer Mobilyalar	329	416	543	599	911
6	841899	Buzdolaplarına, Donduruculara ve Diğer Soğutucu ve Dondurucu Cihazlara, Isı Pompalarına Mahsus Diğer Aksam	4	14	22	186	571
7	841850	Dondurucu veya Soğutucu Ekipmanlar İle Mücehhez Depolama ve Teşhir Amaçlı Diğer Mobilya	51	17	168	252	479
8	841590	Klima Cihazlarının Aksam ve Parçaları	0	0	0	152	309
9	940320	Metalden Diğer Mobilyalar	55	63	144	289	300
10	940171	Metal İskeletli Oturmaya Mahsus İçleri Doldurulmuş, Kaplanmış Diğer Mobilyalar	35	29	10	5	279
	TOPLAM		5.930	7.175	6.648	8.443	12.398

Kaynak: Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi,2026

Türkiye'nin Gabon'a dayanıklı tüketim malları ihracatı son yıllarda genel olarak artış eğilimi göstermiş, 2025 yılı itibarıyla 12,4 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye'nin

Gabon'a toplam ihracatının yaklaşık 126,5 milyon dolar olduğu dikkate alındığında, söz konusu sektörün toplam ihracat içerisindeki payı yaklaşık %10 düzeyinde gerçekleşmiştir.

İhracatın ürün bazında incelenmesi, belirli kalemlerde yoğunlaşan bir yapı olduğunu göstermektedir. Özellikle pişirme cihazları ile mobilya ve soğutma ekipmanları öne çıkan ürün grupları arasında yer almakta olup son dönemde bu alanlarda ihracatın artış gösterdiği görülmektedir. Buna karşılık, bazı ürün gruplarında ihracatın sınırlı kalması, sektör içerisinde hâlen değerlendirilmemiş bir potansiyele işaret etmektedir.

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Gabon'da dayanıklı tüketim malları talebi, büyük ölçüde nüfusun ve ticari faaliyetlerin yoğunlaştığı şehir merkezlerinde toplanmaktadır. Bu çerçevede pazara girişte öncelikli olarak hedeflenmesi gereken şehirlerin başında Librevil gelmektedir. Ülkenin başkenti olan Librevil, hem nüfus yoğunluğu hem de satın alma gücü açısından en büyük pazar konumunda olup dayanıklı tüketim mallarına yönelik talebin önemli bir bölümü bu şehirde oluşmaktadır.

Librevil aynı zamanda ithalatçı firmaların, distribütörlerin ve büyük ölçekli perakende işletmelerinin merkezidir. Liman altyapısı ve lojistik imkânların bu şehirde yoğunlaşmış olması, ürünlerin ülkeye giriş ve dağıtım süreçlerinde Librevil'i doğal bir merkez haline getirmektedir.

İkinci önemli ticaret merkezi olan Port-Gentil, özellikle petrol sektörü çalışanlarının yoğunluğu ve görece yüksek gelir düzeyi nedeniyle dayanıklı tüketim malları açısından önemli bir pazar oluşturmaktadır. Şehirdeki talep, konut donanımı ve yaşam konforuna yönelik ürünlerde yoğunlaşmaktadır.

Fransvil ise daha sınırlı bir pazar olmakla birlikte, bölgesel bir merkez niteliği taşımakta ve iç bölgelere yönelik dağıtım açısından önem arz etmektedir. Bu şehirde talep daha çok temel ihtiyaç ürünlerine yöneliktir.

Pazara girişte aşamalı bir yaklaşım benimsenmesi önerilir: ilk etapta Librevil merkezli bir yapılanmayla başlanması, ardından Port-Gentil ve diğer şehirlere genişlenmesi en yaygın ve uygulanabilir yöntem olarak öne çıkmaktadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Gabon'da dayanıklı tüketim malları sektöründe faaliyet gösteren firmalar ağırlıklı olarak ithalatçı ve perakendeci yapıdadır. Pazarda öne çıkan işletmeler geniş ürün yelpazesi sunan çok ürünlü mağazalar şeklinde faaliyet göstermekte olup Batiplus, Bernabe Gabon, Bricorama, Cedicom, Cegap, Centr'Affaires, Home Video & Co ve Royal Plaza sektörün başlıca aktörleri arasında yer almaktadır.

Pazar yapısında belirgin bir ikili ayrışma söz konusudur: Büyük ölçekli firmalar uluslararası markaların bayilik veya distribütörlüğünü üstlenerek markalı ve orta-üst segment ürünleri sunarken, küçük ölçekli işletmeler ağırlıklı olarak Asya menşeli uygun fiyatlı ürünlere yönelmektedir. Ürün bazlı uzmanlaşmadan ziyade çok ürünlü satış modelinin hâkim olduğu bu yapıda, farklı ürün gruplarıyla pazara giriş yapmak görece kolaydır.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK'lar ve İletişim Bilgileri

Gabon'da dayanıklı tüketim malları sektörüne özgü bir meslek kuruluşu bulunmamaktadır. Sektör firmaları genel iş dünyası çatı kuruluşları aracılığıyla temsil edilmektedir.

- *Gabon Ticaret Odası (CCAİMAG – Chambre de Commerce, d'Agriculture, d'Industrie, des Mines et de l'Artisanat du Gabon)*: Gabon'daki ticaret, sanayi, tarım, madencilik ve el sanatları sektörlerini temsil eden en köklü kuruluştur. İş dünyasının çeşitli sektörleriyle ilgili rehberlik, eğitim ve destek hizmetleri sunar. Ayrıca, yabancı yatırımcıların Gabon pazarına girişinde önemli bir temas noktasıdır.

Adres: 12, avenue Augustin Boumah, Nombakele BP: 2234 Libreville, Gabon

Tel: +241 62 43 85 65

E-posta: adgccaimag@gmail.com

İnternet sitesi: cci-gabon.com

- *Gabon İşletmeleri Federasyonu (FEG – Fédération des Entreprises du Gabon)*: Gabon'daki özel sektörün çatı kuruluşu olan FEG, sanayi, inşaat, madencilik ve enerji gibi çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren firmaları temsil etmektedir. Ülke ekonomisinin çeşitlendirilmesine yönelik projelerde aktif rol alır ve uluslararası iş birliklerini teşvik eder.

Adres: Immeuble Odyssée, Libreville, Gabon

Tel: +241 11 77 55 95

E-posta: info@lafeg.ga

İnternet sitesi: lafeg.ga

4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Gabon'daki ithalatçı firmalara ilişkin bilgiye ulaşmak için başvurulabilecek temel açık kaynak [Le Pratique du Gabon](http://lepratiquedugabon.com) (lepratiquedugabon.com) platformudur. Farklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların iletişim bilgilerini, faaliyet alanlarını ve hizmet detaylarını içeren bu iş rehberi, potansiyel alıcı araştırmalarında pratik bir başlangıç noktası sunmaktadır.

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Gabon, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) düzenlemelerine tabidir ve dayanıklı tüketim malları ithalatında aşağıdaki belgeler zorunlu tutulmaktadır:

- *Ticari Fatura*: Satıcı tarafından düzenlenmiş ve ürün detaylarını içeren resmi fatura.
- *Navlun (Freight) Faturası veya Sertifikası*: Taşıma ücretlerini gösteren belge.
- *Konşimento (Bill of Lading)*: Deniz yolu taşımacılığı için sevkiyat belgesi. Hava taşımacılığında ise Hava Yolu Konşimentosu (Air Waybill) kullanılır.
- *Paketleme Listesi (Packing List)*: Ürünlerin içeriği ve ambalaj bilgilerini içerir.
- *Elektronik Yük Takip Belgesi (BIETC – Bordereau d'Identification Électronique de Traçabilité des Cargaisons)*: Gabon Shippers' Council (CGC) tarafından verilen ve 2010'dan beri elektronik olarak düzenlenen bu belge, tüm deniz yolu ithalatları için zorunludur. Ücretleri: Orta ve Batı Afrika için 20.000 CFAF, Avrupa ve Kuzey Afrika için 100 GBP, Asya, Orta Doğu, Amerika, Güney ve Doğu Afrika için 150 USD.
- *Sigorta Sertifikası*: Taşıma sırasında olası zararları kapsayan sigorta belgesi.
- *Menşe Şahadetnamesi (Certificate of Origin)*: Ürünün üretildiği ülkeyi gösterir.
- *Hareket Sertifikası (EUR.1 Formu)*: Avrupa Birliği menşeli ürünler için tercihli tarife uygulanabilmesi amacıyla düzenlenir.
- *Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC)*: İthal edilen ürünlerin ithalat yapılacak ülkenin teknik düzenlemelerine, standartlarına ve güvenlik kriterlerine uygun olduğunu kanıtlayan resmi bir belgedir.

4.4 Sevk Öncesi İnceleme

1 Ocak 2021'den itibaren "Gabon Uygunluk Değerlendirme Programı" (PROGEC) kapsamındaki ithal mallara uygunluk değerlendirme sertifikası eşlik etmelidir. 01-24 arasındaki GTİP fasılları ve 30 numaralı GTİP faslında bulunan ürünler ile FOB değeri 3.000 Euro'dan düşük ithalatlar bu karardan muafır.

Gabon Standardizasyon Ajansı (AGANOR), dört uluslararası şirketi uygunluk sertifikasyonu için yetkilendirmiştir: Intertek, Cotecna, SGS, Bureau Veritas.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Ülkede makine dayanıklı tüketim malları sektörünü ilgilendiren güncel bir fuar bulunmamaktadır.

4.6 Sektör Firmalarına Hitap Eden ve Gerçekleştirilmesi Planlanan Ticaret Heyetleri

Gabon'da dayanıklı tüketim malları sektörüne doğrudan odaklanan planlı bir ticaret heyeti organizasyonu bulunmamaktadır. Bununla birlikte sektör firmaları için çeşitli platformlar iş birliği imkânı sunmaktadır.

DEİK Türkiye-Gabon İş Konseyi bünyesinde düzenlenen iş heyeti ziyaretleri, iki ülke iş dünyası arasında doğrudan temas kurulmasına katkı sağlamaktadır. Belirli aralıklarla gerçekleştirilen Türkiye-Afrika İş ve Ekonomi Forumu ise Gabonlu iş insanlarıyla bağlantı kurulması açısından önemli bir platform niteliğindedir. Bunların yanı sıra Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda ihracatçı birlikleri tarafından düzenlenen sektörel ticaret heyetleri ve alım heyeti programları, firmaların potansiyel alıcılarla bir araya gelmesine imkân tanımaktadır. Firmaların bu organizasyonlara ilişkin duyuruları düzenli olarak takip etmesi önerilir.

4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Gabon'daki kamu ihaleleri resmi platformlar üzerinden duyurulmakla birlikte, uygulamada alımların önemli bir bölümünün doğrudan temin veya pazarlık usulüyle gerçekleştirildiği bilinmektedir. Bu durum yerel bağlantıların ve saha temaslarının önemini artırmaktadır.

Resmi ihaleler aşağıdaki kanallar üzerinden takip edilebilir:

- Gabon Kamu Alımları Genel Müdürlüğü: <https://www.lejmp.ga/avis-liste>
- L'Union Gazetesi

Ülkede Afrika Kalkınma Bankası ve Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelere ise aşağıdaki linkler aracılığıyla ulaşmak mümkündür:

- Afrika Kalkınma Bankası Projeleri: <https://www.afdb.org/en/projects-and-operations/procurement>
- Dünya Bankası Projeleri: https://projects.worldbank.org/en/projects-operations/projects-list?lang=en&countrycode_exact=GA&os=0

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Gabon, Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC - Communauté Économique et Monétaire de l'Afrique Centrale) üyesidir ve bu çerçevede ortak bir dış ticaret politikası uygulamaktadır.

Gabon'un tercihli ticaret anlaşmaları ağırlıklı olarak bölgesel anlaşmalar üzerinden şekillenmektedir:

CEMAC (Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu): Gabon, CEMAC üyesi olarak Kamerun, Çad, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo Cumhuriyeti ve Ekvator Ginesi ile gümrük birliği içindedir. Bu ülkeler arasında ticarete gümrük vergisi uygulanmaz.

AfCFTA (Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi): Gabon, Afrika içi ticaretin artırılmasını hedefleyen AfCFTA anlaşmasına taraf ülkelerden biridir. Bu anlaşma, ilerleyen yıllarda Afrika ülkeleriyle ticarete tarifelerin azaltılması açısından önem taşımaktadır.

AB ile Ekonomik Ortaklık Anlaşması (EPA): Gabon, Afrika, Karayipler ve Pasifik (AKP) ülkeleri ile Avrupa Birliği arasında imzalanan EPA kapsamında, AB pazarına gümrüksüz erişim hakkına sahiptir.

Gabon ile Türkiye arasında bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) bulunmamaktadır. İki ülke arasındaki ticaret, genel gümrük tarifeleri kapsamında yürütülmektedir. Ancak, iki ülke arasında ticaretin geliştirilmesine yönelik ekonomik işbirliği anlaşmaları bulunmaktadır. Gabon'un CEMAC üyesi olması nedeniyle, Türkiye'den Gabon'a yapılacak ihracatta bölgesel düzenlemelere dikkat edilmesi önemlidir.

4.9 Sektörde Standartlar

Gabon'da dayanıklı tüketim malları sektörüne ilişkin standartlar, büyük ölçüde Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) düzenlemeleri ile uluslararası standartlara dayanmaktadır. Özellikle elektrikli ev aletleri, elektronik ürünler ve mobilya gruplarında Avrupa ve uluslararası standartlar yaygın olarak referans alınmaktadır.

Sektörde geçerli başlıca standart ve uygulamalar şunlardır:

- *Uygunluk Sertifikası (Certificate of Conformity – CoC):* İthal edilen makinelerin teknik, güvenlik ve çevre standartlarına uygunluğunu belgeleyen ve ithalat sırasında zorunlu tutulan sertifikadır.
- *CEMAC Teknik Standartları:* Özellikle ağır sanayi makineleri, enerji üretim ekipmanları ve inşaat makineleri gibi sektörlerde, CEMAC bölgesi için ortak teknik kriterler uygulanır.
- *Elektrik ve Güvenlik Standartları:* Elektrikli ev aletleri ve elektronik ürünlerde IEC (International Electrotechnical Commission) standartlarına uygunluk esas alınmaktadır. Ürün güvenliği, kullanıcı koruması ve yangın riski gibi unsurlar bu kapsamda önem taşımaktadır.
- *CE ve ISO Standartları:* CE işareti, ürünlerin Avrupa Birliği teknik mevzuatına uygunluğunu göstermesi açısından pazarda önemli bir referans niteliği taşımaktadır. ISO kalite yönetim sistemi (ISO 9001) ve çevre yönetimi (ISO 14001) belgeleri de özellikle kurumsal alıcılar nezdinde tercih sebebi olabilmektedir.

- *Enerji Verimliliği ve Ürün Etiketleme:* Özellikle klima, buzdolabı ve diğer elektrikli cihazlarda enerji tüketimi ve verimlilik sınıfı gibi unsurlar giderek daha fazla önem kazanmakta, bu bilgilerin ürün üzerinde açık şekilde belirtilmesi beklenmektedir.

Mobilya ürünlerinde ise standartlar daha sınırlı olup kalite algısı genellikle malzeme dayanıklılığı ve işçilik üzerinden değerlendirilmektedir.

4.10 Sektörde Etiketleme

Gabon'da ürün etiketlerinin Fransızca hazırlanması zorunludur. Etiketlerde bulunması gereken temel bilgiler şunlardır:

- Ürünün adı, marka ve modeli
- Seri numarası veya üretim kodu
- Üretici veya ithalatçı firmanın adı ve iletişim bilgileri
- Ülke menşei
- Teknik özellikler (voltaj, güç tüketimi, kapasite vb.)
- Enerji tüketimi ve verimlilik bilgileri (özellikle elektrikli cihazlarda)
- Kullanım ve güvenlik talimatlarına ilişkin bilgiler veya kullanım kılavuzuna atıf

Elektrikli cihazlarda enerji tüketimi ve verimlilik sınıfı bilgilerinin de etikette yer alması beklenmektedir. Mobilya ürünlerinde etiketleme daha sınırlı tutulmakla birlikte malzeme yapısı ve menşe bilgisi temel unsurlar arasında yer almaktadır.

4.11 Sektörde Ambalajlama

Gabon'a yapılacak ihracatta ambalajlama, genel uluslararası taşıma standartları çerçevesinde yürütülmektedir. Türkiye-Gabon hattında taşımalar deniz yoluyla ve aktarmalı olarak gerçekleştiğinden, uzun transit süresi ve çoklu elleçleme göz önünde bulundurularak ürünlerin yeterli koruyucu ambalajla gönderilmesi önem taşımaktadır. Nemli iklim koşulları dikkate alındığında nem ve rutubete karşı dayanıklı ambalaj malzemelerinin tercih edilmesi önerilir.

4.12 Lojistik

Gabon'a yapılan ihracatta taşıma büyük ölçüde deniz yolu üzerinden gerçekleşmektedir. Türkiye'den Librevil'e doğrudan sefer bulunmamakta olup taşımalar genellikle Avrupa veya Batı Afrika limanlarında aktarma yapılarak sürdürülmektedir. Bu durum teslim sürelerini uzatmakta; İstanbul'dan Librevil'e ortalama transit süre 40-45 gün civarında gerçekleşmektedir.

Navlun maliyetleri konteyner türü, hat yoğunluğu ve mevsimsel koşullara bağlı olarak değişmekle birlikte 2026 yılı itibarıyla 40'lık konteyner için İstanbul-Librevil hattında yaklaşık 5.000-5.500 USD seviyesinde seyretmektedir. Bu maliyet, özellikle düşük birim fiyatlı ürünlerde rekabet gücünü doğrudan etkilemekte ve ürün-fiyat konumlandırmasında belirleyici bir etken olmaktadır.

Ülke içi dağıtımda karayolu ve demiryolu birlikte kullanılmaktadır. Bununla birlikte Librevil dışındaki bölgelere ulaşım altyapısı sınırlı olduğundan iç dağıtım maliyetleri ve süreleri de hesaba katılmalıdır.

4.13 Dağıtım Kanalları

Gabon'da dayanıklı tüketim mallarının dağıtımını ithalatçı firmalar tarafından yürütülmekte olup bu firmalar ithalat, depolama ve perakende satış faaliyetlerini çoğunlukla aynı yapı içinde bir arada sürdürmektedir. Klasik anlamda ayrı bir toptancı katmanı belirgin değildir.

Pazara girişte yerel ithalatçı ve mağaza zincirleriyle kurulacak iş ilişkileri belirleyici rol oynamaktadır. Yerleşik bir distribütör ağına sahip olmayan firmalar için doğrudan nihai tüketiciye ulaşmak güçtür. Bu nedenle pazarda etkin konumdaki yerel bir iş ortağıyla çalışmak, hem dağıtım hem de pazar görünürlüğü açısından kritik önem taşımaktadır.

4.14 E-Ticaret

Gabon'da e-ticaret henüz gelişim aşamasındadır ve dayanıklı tüketim malları satışında sınırlı bir yer tutmaktadır. Tüketiciler ürünleri fiziksel mağazalarda görerek satın almayı tercih etmekte; organize bir çevrimiçi pazaryeri yapısı bulunmamaktadır. Dijital platformlar ağırlıklı olarak ürün tanıtımı ve müşteri iletişimi amacıyla kullanılmakta olup Facebook ve WhatsApp bu amaçla en yaygın başvuru araçları arasındadır.

4.15 Tanıtım ve Pazarlama

Gabon'da tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde iki farklı hedefe yönelik strateji izlemek gerekmektedir: karar verici konumundaki ithalatçı ve mağaza sahiplerine yönelik doğrudan ticari iletişim ile nihai tüketiciye yönelik marka ve ürün tanıtımı.

Ticari iletişimde yüz yüze temas ve güvene dayalı ilişkiler belirleyicidir. Yerel iş ortakları ve sektör temsilcileriyle düzenli ziyaretler, katalog ve Fransızca ürün tanıtım materyalleri bu süreçte etkili araçlar olarak öne çıkmaktadır.

Nihai tüketici nezdinde ise Türk televizyon dizilerinin Gabon'da geniş bir izleyici kitlesine ulaştığı ve mobilya ile ev dekorasyonu ürünlerine yönelik olumlu bir Türk ürünü algısı oluşturduğu görülmektedir. Görsel ağırlıklı tanıtım içerikleri tüketici üzerinde etkili olmakta; Facebook ve WhatsApp üzerinden yürütülen tanıtım faaliyetleri ise pazarda görünürlük sağlamak açısından pratik ve yaygın bir yöntem olarak öne çıkmaktadır.

4.16 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Gabon'da dayanıklı tüketim malları alımlarında fiyat-performans dengesi belirleyici kriterdir. Tüketiciler uzun süre sorunsuz kullanılabilecek, dayanıklı ürünleri tercih etmekte; bu eğilim sıcak ve nemli iklim koşullarıyla birleşince özellikle klima ve soğutma ekipmanlarına yönelik talep sürekli bir nitelik kazanmaktadır.

Satış sonrası hizmetler satın alma kararlarını etkileyen önemli bir unsurdur. Ülkede garanti sürelerinin genellikle 6 ay gibi kısa seviyelerde tutulması, tüketicilerin ürün güvenilirliğine ve servis imkânlarına daha fazla önem vermesine yol açmaktadır. Servis ve yedek parça desteği sunabilen firmalar bu açıdan belirgin bir rekabet avantajı elde etmektedir.

Mobilya ve ev eşyası alımlarında ürünün mağazada görülerek satın alınması yaygın bir alışkanlıktır. Seçimlerde fiyat ve görsel beğeni ön planda olmakla birlikte modern tasarıma yönelik ilgi giderek artmaktadır.

4.17 Sektörde Vergiler

Gabon'da dayanıklı tüketim malları ithalatında uygulanan gümrük vergisi oranları GTİP numarasına göre farklılık göstermekte olup genel olarak %5 ile %30 arasında değişmektedir. .

Temel ev aletleri ve beyaz eşyada genellikle %10-20, mobilya ve bazı tüketim ürünlerinde ise %20-30 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. CEMAC üyesi ülkelerden yapılan ithalatta gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

Gümrük vergisine ek olarak ithalat sırasında aşağıdaki yükümlülükler de tahsil edilmektedir:

- %0,4 oranında Topluluk Entegrasyon Vergisi (CCI)
- %0,05 oranında OHADA katkı payı
- %0,2 oranında Afrika Birliği katkı payı (Afrika Birliği üyesi olmayan ülkelerden yapılan ithalatta)

Katma Değer Vergisi (TVA) genel oranı %18 olup dayanıklı tüketim mallarının büyük bölümünde bu oran uygulanmaktadır. Bunların yanı sıra, yıllık cirosu 30 milyon FCFA ve üzerinde olan işletmeler, Gabon'daki ticari faaliyetleri üzerinden %1 oranında Özel Dayanışma Katkı Payı'na (CSS – Contribution Spéciale de Solidarité) tabidir.

4.18 Tarife Dışı Engeller

Gabon'da dayanıklı tüketim malları ithalatına yönelik doğrudan bir tarife dışı kısıtlama bulunmamasıyla birlikte, ithalat süreçlerinde dikkat edilmesi gereken bazı teknik ve idari gereklilikler mevcuttur.

Bu kapsamda:

- Özellikle elektrikli ve elektronik ürünlerde, Agence Gabonaise de Normalisation (AGANOR) tarafından belirlenen standartlara uygunluk kapsamında Certificate of Conformity (CoC) belgesinin temin edilmesi gerekmektedir. Eksik veya hatalı belgeler gümrük işlemlerinde gecikmelere yol açabilmektedir.
- Deniz yoluyla yapılan ithalatlarda, sevkiyat öncesinde BIETC (Bordereau d'Identification Électronique de Traçabilité des Cargaisons) belgesinin alınması zorunludur. Bu belgenin zamanında düzenlenmemesi ek maliyet ve gecikmelere neden olabilmektedir.
- Resmi işlemlerde Fransızca dil zorunluluğu, özellikle etiketleme ve belge hazırlama süreçlerinde dikkat edilmesi gereken bir husustur.
- Lojistik altyapıya bağlı olarak, özellikle Owendo Limanı'nda yaşanan yoğunluklar ithalat süreçlerinde gecikmelere neden olabilmektedir.

Bu unsurlar doğrudan bir ticaret kısıtlaması niteliği taşımamakla birlikte, planlama ve maliyet hesaplamalarında dikkate alınması gereken operasyonel riskler olarak değerlendirilmelidir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

Gabon dayanıklı tüketim malları pazarında Türk ihracatçıları için öne çıkan başlıca fırsatlar şunlardır:

- *İthalata bağımlı pazar yapısı:* Yerli üretimin yok denecek kadar sınırlı olması, pazarı dış tedarikçilere sürekli açık tutmaktadır.
- *Artan talep ve kentleşme:* Nüfus artışı ve hızlanan kentleşmeyle birlikte konut, ofis ve yaşam alanlarına yönelik dayanıklı tüketim malları talebi genişlemektedir.
- *İklim kaynaklı ürün talebi:* Sıcak ve nemli iklim koşulları, klima, fan ve soğutma ekipmanlarına yönelik talebi yapısal bir niteliğe kavuşturmuştur.
- *Orta ve üst segment ürün açığı:* Pazarda düşük fiyatlı ürünler yaygın olmakla birlikte, kalite ve dayanıklılık odaklı ürünlere yönelik karşılanmamış bir talep potansiyeli mevcuttur.
- *Satış sonrası hizmetlerde boşluk:* Garanti sürelerinin kısa olması ve servis altyapısının sınırlı kalması, bu alanda güçlü yapı kurabilen firmalar için rekabet avantajı yaratmaktadır.
- *Türk ürünlerine olumlu algı:* Türk dizilerinin yarattığı yaşam tarzı etkisi, özellikle mobilya ve ev eşyalarında Türk ürünlerine yönelik ilgiyi artırmaktadır.
- *Yerel ortaklık fırsatları:* Pazarda güçlü konumda olan ithalatçı ve mağaza zincirleri ile kurulacak iş birlikleri, pazara girişte önemli avantaj sağlayabilir.
- *Çok ürünli mağaza yapısı:* Ürünlerin aynı satış noktalarında sunulması, farklı ürün gruplarıyla pazara giriş imkânı sağlamaktadır.
- *Düşük rekabet yoğunluğu (bazı segmentlerde):* Belirli ürün gruplarında marka ve kalite rekabetinin sınırlı olması yeni girişler için fırsat yaratmaktadır.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Gabon'da dayanıklı tüketim malları sektöründe faaliyet göstermeyi planlayan Türk ihracatçıları için bazı risk ve tehdit unsurları bulunmaktadır. Ekonomik, ticari ve sektörel dinamikler, bu tehditleri zaman zaman artırabilmektedir. Aşağıda sektör için başlıca tehditler özetlenmiştir:

- *Dağıtım kanallarında yoğunlaşma:* Pazarda belirli ithalatçı grupların (özellikle Lübnan kökenli işletmelerin) güçlü konumu, yeni firmaların pazara girişini zorlaştırabilmektedir.
- *Yüksek gümrük vergileri:* Dayanıklı tüketim mallarının büyük bölümünde uygulanan %30 seviyesindeki gümrük vergisi, fiyat rekabetini zorlandırmaktadır.
- *Lojistik maliyetler ve uzun teslim süreleri:* Türkiye–Gabon hattında taşımaların uzun sürmesi ve navlun maliyetlerinin yüksek olması, rekabet gücünü olumsuz etkileyebilmektedir.
- *Bürokratik süreçler:* CoC ve BIETC gibi zorunlu belgeler ile gümrük işlemlerindeki yavaşlık, ithalat sürecinde gecikmelere neden olabilmektedir.
- *Fransızca dil zorunluluğu:* Etiketleme, belge hazırlama ve iletişim süreçlerinde Fransızca gerekliliği operasyonel zorluk yaratabilmektedir.
- *Düşük fiyatlı ürün rekabeti:* Özellikle Çin menşeli uygun fiyatlı ürünlerin pazarda yaygın olması, fiyat rekabetini artırmaktadır.
- *Sınırlı satış sonrası altyapı:* Servis ve yedek parça organizasyonunun kurulmasının zor ve maliyetli olması, pazarda sürdürülebilirliği etkileyebilmektedir.
- *Finansal riskler ve ödeme sorunları:* Ticari işlemlerde ödeme gecikmeleri veya tahsilat riskleri ile karşılaşabilmektedir.

- *Pazarın sınırlı büyüklüğü*: Nüfusun görece düşük olması ve satın alma gücünün sınırlı kalması, talep hacmini belirli bir seviyede tutmaktadır.

7. Dayanıklı Tüketim Malları Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Gabon pazarında faaliyet göstermek isteyen firmaların, pazarın ithalata dayalı yapısı ve yerel iş yapma dinamiklerini dikkate alarak hareket etmeleri önem arz etmektedir. Bu kapsamda öne çıkan başlıca öneriler aşağıda sıralanmaktadır:

- *Gabon'u bölgesel bir giriş noktası olarak değerlendirme*: Gabon, sınırlı iç pazarına rağmen CEMAC bölgesine erişim açısından stratejik bir konumdadır. Bölge ülkelerine yönelik dağıtım planları bu çerçevede ele alınabilir.
- *Yerel iş ortaklarıyla çalışma*: Pazarda etkin olan ithalatçı ve mağaza zincirleri ile kurulacak iş birlikleri, pazara giriş sürecini kolaylaştırmaktadır.
- *Fransızca tanıtım ve ürün bilgileri*: Ürün etiketleri, kataloglar ve tanıtım materyallerinin Fransızca hazırlanması gereklidir.
- *Satış sonrası hizmetlerin güçlendirilmesi*: Kısa garanti sürelerinin yaygın olduğu pazarda, servis ve yedek parça desteği sunulması önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır.
- *Ürün ve fiyat konumlandırması*: Pazarda düşük fiyatlı ürünler yaygın olmakla birlikte, dayanıklılık ve kalite açısından farklılaşan ürünler için de potansiyel bulunmaktadır.
- *Lojistik ve stok planlaması*: Uzun teslim süreleri ve yüksek navlun maliyetleri dikkate alınarak sevkiyat ve stok yönetimi planlı şekilde yürütülmelidir.
- *Sahada varlık ve yüz yüze iletişim*: Yerel firmalarla doğrudan temas kurulması ve düzenli ziyaretler, güven ilişkisi açısından önem taşımaktadır.
- *Ödeme ve ticari risk yönetimi*: Ödeme yöntemlerinin güvence altına alınması ve mümkün olduğunca teminatlı çalışma yöntemlerinin tercih edilmesi önemlidir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Sektörde faaliyet gösteren ihracatçılarımızın faydalanabileceği başlıca Bakanlık kaynakları şunlardır: Ticaret Bakanlığı Gabon ülke sayfası, Müşavire Danışın uygulaması ve Kolay İhracat Platformu. Bu kanallar aracılığıyla güncel pazar verileri, dış talepler ve hedef alıcı firmalarla temas imkânlarına ulaşmak mümkündür. Ticaret Müşavirliğimiz, potansiyel alıcı araştırması ve ikili iş görüşmelerinin organizasyonu konularında da firmalarımıza destek sağlamaktadır.

Döviz ve ödeme koşulları açısından önemli bir avantaj, Gabon'un kullandığı Orta Afrika CFA frangının (XAF) Euro'ya sabit kur üzerinden (1 EUR = 655,957 XAF) bağlı olmasıdır. Bu durum kur riskini önemli ölçüde sınırlamakta ve Euro bazlı fiyatlandırmayı kolaylaştırmaktadır. Bununla birlikte ticari işlemlerde ödeme gecikmelerine karşı akreditif veya peşin ödeme gibi teminatlı yöntemlerin tercih edilmesi önerilmektedir.

Gabon'da kalıcı bir ticari varlık oluşturmak isteyen firmalar için yerel bir temsilci ya da ortak firmaya dayalı yapılar en yaygın tercih olmaktadır. Yatırım ve şirket kurma süreçlerinde Gabon Yatırım Ajansı (ANPI) birincil başvuru noktasıdır. Nkok Özel Ekonomik Bölgesi ise üretim veya montaj yatırımı değerlendiren firmalar için vergisel teşvikler sunmaktadır.

9. Genel Değerlendirme

Gabon dayanıklı tüketim malları pazarı, sınırlı büyüklüğüne karşın ithalata dayalı yapısı ve istikrarlı talep görünümüyle dış tedarikçiler için anlamlı fırsatlar sunmaktadır. Yaklaşık 2,5 milyon nüfuslu ülkede yerli üretim neredeyse hiç bulunmadığından, beyaz eşya, iklimlendirme ekipmanları, elektronik ürünler ve mobilyaya yönelik talebin tamamı ithalatla karşılanmaktadır. Kentleşmenin hız kazanması, orta gelir grubunun genişlemesi ve modern yaşam tarzına yönelik artan ilgi, bu talebi yapısal bir niteliğe kavuşturmuştur. 2024 yılı itibarıyla yaklaşık 151 milyon dolara ulaşan dayanıklı tüketim malları ithalatının önümüzdeki yıllarda da artış eğilimini sürdürmesi beklenmektedir.

Pazarda Çin açık ara lider konumdadır; %52,7'lik payla toplam ithalatın yarısından fazlasını tek başına karşılamaktadır. Bunu ABD ve Fransa izlemekte, Türkiye ise %5,6 payla dördüncü sıraya yerleşmektedir. Türkiye'nin pişirme cihazları ve mobilyada güçlü bir konum edindiği görülmekle birlikte, ülkenin en yüksek ithalat hacmine sahip ürün grupları olan iklimlendirme ve soğutma ekipmanlarında Türk payı henüz %1'in altında kalmaktadır. Benzer şekilde televizyon ve elektrikli fan gibi yüksek hacimli kalemlerde de Türkiye'nin varlığı son derece sınırlıdır. Bu tablo, mevcut potansiyelin yalnızca küçük bir bölümünün değerlendirilebildiğine açıkça işaret etmektedir.

Türkiye'nin Gabon'a dayanıklı tüketim malları ihracatı 2021-2025 döneminde 5,9 milyon dolardan 12,4 milyon dolara yükselerek iki katından fazla artmıştır. Bu ivme, doğru ürün ve stratejiyle büyümenin mümkün olduğunu somut biçimde ortaya koymaktadır. Türkiye'nin sunduğu ürün kalitesi, rekabetçi fiyat yapısı ve Türkiye'nin olumlu marka algısı, Gabon pazarında önemli avantajlar olarak öne çıkmaktadır.

Öte yandan pazarın kendine özgü dinamikleri de göz ardı edilmemelidir. Dağıtım kanallarının belirli ithalatçı grupların elinde yoğunlaşması, yüksek gümrük vergileri, uzun lojistik süreler ve Fransızca dil zorunluluğu firmalar açısından aşılması gereken somut engellerdir. Bu engellerin üstesinden gelmek büyük ölçüde doğru yerel iş ortağı seçimine bağlıdır; pazarda yerleşik ve güvenilir bir distribütörle kurulan iş birliği, hem dağıtım hem de pazar görünürlüğü açısından belirleyici rol oynamaktadır. Bunun yanı sıra Fransızca ürün ve tanıtım materyalleri, güçlü satış sonrası hizmet yapısı ve uzun transit süreleri göz önünde bulunduran planlı bir stok yönetimi anlayışı, pazarda kalıcı bir yer edinmenin temel koşulları arasındadır.

Sonuç olarak Gabon, hacim bakımından büyük bir pazar olmasa da Türk firmaları için stratejik değer taşımaktadır. Doğru konumlandırma ve yerel dinamiklere duyarlı bir yaklaşımla bu pazarda sürdürülebilir bir ihracat ilişkisi kurulması mümkündür. Gabon aynı zamanda Orta Afrika bölgesine açılan bir kapı niteliği taşıdığından, burada edinilecek deneyim ve kurulan iş ortaklıkları komşu pazarlara genişleme için de sağlam bir zemin oluşturabilir.

10. Yararlı Adresler

- [Ticaret Bakanlığı Gabon Ülke Sayfası](#)
- [Resmi Hükümet Portalı](#)
- [Gabon Yatırım Teşvik Ajansı](#)
- [Gabon İş Federasyonu](#)
- [Gabon Stratejik Yatırımlar Fonu](#)
- [Discover Gabon](#)
- [Nkok Özel Ekonomik Bölgesi](#)
- [Gabon Gümrük İdaresi](#)
- İhale İlanları için [Yerel ilanlar](#), [AFDB](#), [Dünya Bankası](#)
- Yatırım Fırsatları için [ANPI Investment Opportunities](#)
- [CEMAC Gümrük Tarifesi](#)
- [Sektörel Firma Listeleri](#)
- [Muhasebe Firmaları](#)
- [Avukatlar](#)

11. Kaynakça

- Dünya Ticaret Örgütü, Ticaret Politikası İncelemesi: Orta Afrika Ekonomik ve Para Topluluğu (CEMAC), (2023)
- Ticaret Bakanlığı İstatistik Bilgi Sistemi
- Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) -Trade Map-